

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 18Csp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123467950
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123467950.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Hudecovou, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, v konaní zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., okr. Banská Bystrica, o zaplatenie 1 724,62 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Súd žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným súdu dňa 20. 12. 2023, domáha, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 724,62 Eur (istina) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 724,62 Eur od 17. 10. 2023 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 112,62 Eur titulom vykonaného úkonu právnej služby – predžalobnej výzvy a náhradu trov konania na tom skutkovom základe, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16. 10. 2023, uzatvorenej medzi postupcom Tatra banka, a.s. (IČO: 00 686 930), a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. Žalobca uviedol, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 20. 06. 2013 zmluvu, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov, a na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky. Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu neplnila pohľadávku riadne a včas, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca dňa 13. 01. 2021 vypovedal zmluvu. Žalovaná po postúpení pohľadávky do dňa podania žaloby nevykonala žiadne úhrady. Žalobca si uplatňuje aj úrok z omeškania počnúc dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 05. 06. 2024 špecifikoval uplatnený nárok podľa k žalobe už pripojenej platobnej histórie, pričom uviedol, že žalovaná čerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 28 799,71 Eur, v zmysle predloženej platobnej histórie bol žalovanej vyúčtovaný štandardný úrok v celkovej výške 2 032,72 Eur, sankčný úrok v celkovej výške 10,30 Eur a poplatky v celkovej výške 483,50 Eur. Žalovaná z poskytnutého úveru uhradila sumu v celkovej výške 29 601,61 Eur. Kreditné obraty v platobnej histórii zo dňa 19. 10. 2023 predstavujú účtovné dorovnanie debetného zostatku na kartovom účte po postúpení pohľadávky postupcom. Žalovaná suma teda predstavuje rozdiel medzi debetnými a kreditnými operáciami žalovaného, t. j. sumu 1 724,62 Eur.

2. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení predložil právny predchodca žalobcu súdu listinné dôkazy, a to oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 19. 10. 2023 (č. I. 7 súdneho spisu), platobnú históriu (č. I. 8-15 súdneho spisu), oznámenie zo dňa 10. 11. 2023 (č. I. 16 súdneho spisu), pokus o zmier zo dňa 10.

11. 2023 (č. I. 17 súdneho spisu), informáciu o spracovávaných osobných údajoch zo dňa 10. 11. 2023 (č. I. 18 súdneho spisu), zmluvu o postúpení súboru pohľadávok zo dňa 16. 10. 2023 (č. I. 20-26 súdneho spisu), zmluvu – vydanie súkromnej kreditnej karty VISA zo dňa 20. 06. 2013 (č. I. 27-28 súdneho spisu), výpoveď zmluvy zo dňa 13. 01. 2021 (č. I. 29 súdneho spisu), podací hárok č. EPH224710226 (č. I. 30 súdneho spisu), všeobecné obchodné podmienky Tatra banky, a.s. (č. I. 31-38 súdneho spisu), cenník služieb pre individuálnych klientov (č. I. 39-56 súdneho spisu), výzvu pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020 (č. I. 57 súdneho spisu), podací hárok č. EPH 218486115 (č. I. 58 súdneho spisu).

3. Žaloba spolu s prílohami, poučením o možnosti zastúpenia spotrebiteľa a o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 292 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a uznesením súdu sp. zn. 18Csp/34/2023 zo dňa 07. 02. 2024, ktorým súd žalovanú podľa § 167 ods. 2 CSP vyzval, aby sa v lehote 15 dní od doručenia predmetného uznesenia písomne vyjadrila k pripojenej žalobe a ak uplatnený nárok neuznáva, aby uviedla vo svojom písomnom vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojila listiny, na ktoré sa odvoláva a označila dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, bola žalovanej doručená do vlastných rúk dňa 15. 04. 2024.

4. Žalovaná možnosť vyjadriť sa k žalobe žalobcu nevyužila.

5. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie. Súd vo veci konal a rozhodoval v zmysle § 180 CSP v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý sa na pojednávanie nedostavil, keď v podaní doručenom súdu dňa 02. 07. 2024 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a požiadal, aby súd v záujme hospodárnosti konania rozhodol o žalobe na základe predložených dôkazov bez osobnej účasti sporových strán. Súd takisto pojednával aj v neprítomnosti žalovanej, ktorá sa na pojednávanie nedostavila a svoju neprítomnosť na pojednávaní ani neospravedlnila.

6. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, špecifikovanými v bode 2. tohto rozhodnutia, pričom z uvedených listín ako aj z obsahu celého spisového materiálu zistil nasledovný skutkový stav veci.

7. Dňa 20. 06. 2013 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou uzatvorená zmluva označená ako „Vydanie súkromnej kreditnej karty VISA“, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej hlavnú kartu s celkovým úverovým rámcom 2 000,00 Eur. Ako deň splatnosti bol dohodnutý cyklus 17. Štandardná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 17,8 %, RPMN bola vo výške 22,44 % a priemerná RPMN bola vo výške 25,24 %. Termín splatnosti pravidelných mesačných splátok karty bol v zmysle aktuálneho kalendára uzávierok s tým, že ide o presný kalendár vystavenia výpisov z kartového účtu a dátumov splatnosti, ktorý držiteľ celkového úverového rámca obdrží spolu s novou kartou a vždy pred začiatkom kalendárneho roka. Počet pravidelných mesačných splátok karty: 12 splátok/rok (za predpokladu pravidelného používania karty). Výška pravidelnej mesačnej splátky karty je voliteľná, ale v každom prípade musí byť dodržaná výška bankou stanovennej minimálnej splátky, ktorá je vyjadrená pevnou sumou alebo percentom z celkovej dlžnej sumy, ktorú je držiteľ celkového úverového rámca povinný zaplatiť banke jedenkrát mesačne najneskôr v deň splatnosti. Celková čiastka, ktorú musí držiteľ celkového úverového rámca zaplatiť, bola vo výške 3 007,02 Eur. V zmluve sú uvedené základné údaje o žiadateľovi – držiteľovi celkového úverového rámca (držiteľovi hlavnej karty), a to meno, priezvisko, št. príslušnosť, rodné číslo, druh, číslo a platnosť preukazu totožnosti, adresa trvalého pobytu, údaje o zamestnávateľovi. V zmluve nebola uvedená okrem adresy trvalého pobytu žalovanej žiadna iná adresa na doručovanie listín. Držiteľ celkového úverového rámca v zmluve vyhlásil, že pred podpísaním tejto žiadosti sa oboznámil so všeobecnými obchodnými podmienkami Tatra banky, a.s., obchodnými podmienkami Tatra banky, a.s. pre medzinárodné kreditné karty, ako aj so Sadzovníkom poplatkov Tatra banky, a.s. a úrokovými sadzbami Tatra banky, a.s., pričom všetky tu uvedené dokumenty sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o karte. Na zmluve bolo rukou dopísané čkú: 3384412. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by bola uzatvorená na dobu určitú.

8. Výzvou pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020 právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil, že banka aj naďalej voči nej ku dňu 18. 11. 2020 eviduje okrem iných aj pohľadávku v omeškaní titulom kreditnej karty č. 3108877942 v sume 355,27 Eur a vyzval ju na jej úhradu bezodkladne, najneskôr do 5 kalendárnych dní s upozornením, že ak pohľadávku v omeškaní v stanovenom termíne neuhradí, pristúpi k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti špecifikovaných úverových produktov s tým, že v takom prípade žalovanej vznikne povinnosť uhradiť celú nesplatenú pohľadávku naraz. Výzva bola adresovaná a podľa poštového podacieho hárku EPH218486115 dňa 19. 11. 2020 aj odoslaná žalovanej

na inú adresu (Laurinská 34, Badín) ako bola adresa trvalého pobytu žalovanej, uvedená v zmluve (Podháj 61, Banská Bystrica).

9. Vo výpovedi zmluvy zo dňa 13. 01. 2021 právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil, že napriek ich predchádzajúcim písomným výzvam ku dňu 12. 01. 2021 neeviduje úhradu splatnej pohľadávky Tatra banky, a.s. zo Zmluvy o vydaní a používaní medzinárodnej súkromnej kreditnej karty a že v nadväznosti na predchádzajúcu výzvu a v zmysle bodu 8.1.2. Obchodných podmienok Tatra banky, a.s. pre medzinárodné súkromné kreditné karty týmto banka pristupuje k výpovedi zmluvy s účinnosťou odo dňa doručenia tohto listu z dôvodu nesplatenia dlžnej sumy riadne a včas v zmysle bodu 5.6. podmienok, na základe čoho žalovanej vzniká povinnosť predčasne splatiť celú pohľadávku banky vo výške 2 163,61 Eur. Vo výpovedi zmluvy bolo ďalej uvedené číslo hlavnej kreditnej karty: 3108877942, typ kreditnej karty: VISA PRIVATE a dátum vzniku omeškania: 17. 08. 2020. Banka zároveň žalovanú vyzvala, aby po doručení predmetného oznámenia okamžite zaplatila celú pohľadávku banky. Výpoveď bola adresovaná a podľa poštového podacieho hárku EPH224710226 dňa 13. 01. 2021 aj odoslaná žalovanej na inú adresu (Laurinská 34, Badín) ako bola adresa trvalého pobytu žalovanej, uvedená v zmluve (Podháj 61, Banská Bystrica).

10. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 19. 10. 2023 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že peňažná pohľadávka banky vo výške 1 724,62 Eur, spolu so všetkými právami s ňou spojenými, ktorá vznikla zo žiadosti o vydanie kreditnej karty č. 3384412 v znení jej všetkých neskorších dodatkov bola na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 16. 10. 2023, s účinnosťou ku dňu 19. 10. 2023 postúpená na žalobcu. Oznámenie bolo adresované žalovanej na inú adresu (Laurinská 34, Badín) ako bola adresa trvalého pobytu žalovanej, uvedená v zmluve (Podháj 61, Banská Bystrica).

11. Dňa 16. 10. 2023 uzatvoril právny predchodca žalobcu ako postupca so žalobcom ako postupníkom zmluvu o postúpení súboru pohľadávok, predmetom ktorej bolo okrem iného aj odplatné postúpenie pohľadávky banky voči žalovanej spolu s príslušenstvom a právami z akéhokolvek zabezpečenia žalobcovi, špecifikovanej v prílohe zmluvy.

12. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do 30. 06. 2024 (ďalej len „Občiansky zákonník“) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

14. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zmluva v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o vydaní súkromnej kreditnej karty VISA (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

22. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

23. Podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení súboru pohľadávok zo dňa 16. 10. 2023, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

24. Podľa § 273 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

25. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

26. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení súboru pohľadávok zo dňa 16. 10. 2023 (ďalej ako „zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe,

a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. V posudzovanej veci zo žaloby vyplýva, že právnym základom nároku žalobcu na peňažné plnenie voči žalovanej je zmluva o vydaní súkromnej kreditnej karty D. zo dňa 20. 06. 2013, predmetom ktorej bol záväzok právneho predchodcu postupcu poskytnúť žalovanej spotrebiteľský úver vo forme úverového rámca prostredníctvom hlavnej karty a súčasne záväzok žalovanej vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok.

28. V konaní nebolo sporné, že žalovaná uzavrela dňa 20. 06. 2013 s právnym predchodcom žalobcu (Tatra banka, a.s.) zmluvu o vydaní súkromnej kreditnej karty Visa. Z právneho hľadiska aj napriek skutočnosti, že predmetná zmluva o úvere sa spravuje ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a ide o tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), ide zároveň aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ poskytol žalovanej, ktorá nekonala v rámci svojej podnikateľskej činnosti, t. j. ako spotrebiteľovi, finančné prostriedky, ktoré sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach v zmysle aktuálneho kalendára uzávierok. Preto vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi zmluvnými stranami posudzovať aj podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

29. Žalobca predložením zmluvy o vydaní súkromnej kreditnej karty Visa zo dňa 20. 06. 2013 preukázal, že jeho právny predchodca poskytol žalovanej prostredníctvom hlavnej karty možnosť čerpať peňažné prostriedky až do výšky dojednaného úverového rámca 2 000,00 Eur. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná v období od 01. 07. 2013 do 28. 09. 2019 čerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 28 799,71 Eur, ktorý mala právnemu predchodcovi žalobcu splácať v pravidelných mesačných splátkach v zmysle aktuálneho kalendára uzávierok aspoň vo výške bankou stanovenej minimálnej splátky. V konaní tiež nebolo sporné, že žalovaná v období od 15. 07. 2013 do 20. 06. 2023 uhradila právnemu predchodcovi žalobcu z poskytnutého úveru sumu v celkovej výške 29 601,61 Eur.

30. Súd sa v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v danom konaní, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti, a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27. 10. 2021 (publikovaný v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 2/2022 pod číslom 6), z ktorého vyplýva, že v sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti.

31. Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie žalobcu, z ktorého mu z hmotného práva vyplýva nárok uplatnený žalobou v sporovom konaní, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 z 29. 06. 2010). Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od žalovaného uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

32. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby od zmluvy o postúpení súboru pohľadávok zo dňa 16. 10. 2023 a preukazoval ju aj oznámením postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 19. 10. 2023.

33. Aktívnu vecnú legitímáciu v spore je možné nadobudnúť aj postúpením pohľadávky. Ust. § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Nevyhnutným predpokladom postúpenia pohľadávky však vždy je, že musí ísť o pohľadávku určitú (identifikovateľnú) a existujúcu. Pohľadávka, ktorá zanikla, nemôže byť predmetom zmluvy o jej postúpení. Postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, kde na strane veriteľa vystupuje banka, je umožnené priamo aj v § 92 ods. 8 zákona o bankách, upravujúcim predpoklady a možnosti postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského vzťahu aj na inú osobu ako je banka, t.j. banka môže postúpiť pohľadávku voči klientovi i bez súhlasu klienta aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak je klient (dlžník) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky. Predpoklady postúpenia pohľadávky vzniknutej zo spotrebiteľského úveru sú zároveň upravené aj v § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keď predpokladom platného postúpenia je postúpenie len takej pohľadávky, ktorá je po skončení termínu splatnosti alebo ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (pozri rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 43CoCsp/2/2022 zo dňa 24. 02. 2022). Uvedené predpoklady musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky s tým, že nesplnenie čo i len jedného z nich spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy v časti postúpenia predmetnej pohľadávky v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko takéto postúpenie je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné nielen medzi stranami zmluvy o postúpení pohľadávky, ale aj voči dlžníkovi. Na uvedený záver nemá vplyv ani prípadné oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky v zmysle § 526 Občianskeho zákonníka, ktoré v takom prípade nemá voči dlžníkovi žiadne účinky.

34. Súd preto ďalej v posudzovanej veci skúmal, či pohľadávka v čase jej postúpenia existovala a či sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, resp. či bola po skončení termínu splatnosti.

35. Zákonná dikcia ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ukladá veriteľovi povinnosť pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Predmetné ustanovenie slúži jednak na ochranu spotrebiteľa pred negatívnymi ekonomickými (i sociálnymi) následkami v prípade, že by mu bol poskytnutý úver, ktorý by nebol schopný splácať a tiež predstavuje určitú záruku pre veriteľa, že dosiahne účel (návratnosť) poskytnutého úveru, t.j. získa vrátenie dohodnutej sumy. Veriteľovi musí byť na objektívne posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver zrejmý nielen príjem žiadateľa, ale aj jeho výdavky. Zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 7 ods. 2 síce ukladá povinnosť aj spotrebiteľovi poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak súčasne nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou v tomto smere a údaje získané od spotrebiteľa preveriť a následne vyhodnotiť. V nadväznosti na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere obsahuje ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere dve samostatné hypotézy súvisiace, a to (i) pokiaľ veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 prvá veta zákona o spotrebiteľskom úvere), (ii) v prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľskom úvere). Zákonodarcu zároveň v tretej vete § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere špecifikuje, čo je potrebné v zmysle dikcie tohto zákonného ustanovenia považovať za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľskom úvere, keď za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

36. Cieľom ustanovenia § 7 a § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je efektívne zamedziť nekontrolovateľnému predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch zároveň vyplýva, že informácie potrebné pre rozhodnutie veriteľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má zabezpečovať sám, a to v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa tak vychádza nielen z informácií dodaných samotným spotrebiteľom, ale aj z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Jeho povinnosťou je takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný prijať a získať objektívny obraz o žiadateľov finančnej situácii. Dôkazné bremeno preukázania odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver zaťažuje veriteľa.

37. Pokiaľ teda tretia veta ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch za hrubé porušenie povinnosti považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľa bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, prípadne alternatívne bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch, je potom nutné konštatovať, že žalobca v posudzovanom prípade nepreukázal a ani netvrdil overovanie akýchkoľvek údajov o bonite žalovanej zo strany jeho právneho predchodcu, t. j. že by zisťoval a overoval akékoľvek informácie o jej príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave. Možno tak v danom prípade konštatovať, že veriteľ v tomto smere k zisťovaniu reálnej a aktuálnej finančnej, majetkovej, či sociálnej situácii žalovanej nepristúpil a teda nenaplnil účel vyžadovaný ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, čo je nutné považovať za hrubé porušenie povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch vedie nielen k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ale súčasne aj k nemožnosti veriteľa vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

38. Ak by však aj žalobca mohol vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, nemohol by v konaní byť úspešný z dôvodu, že dlh žalovanej vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zanikol splnením pred samotným postúpením pohľadávky, keďže v konaní nebolo sporné, že žalovaná čerpala z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 28 799,71 Eur a právnenému predchodcovi žalobcu z poskytnutého úveru uhradila sumu v celkovej výške 29 601,61 Eur, t. j. právnenému predchodcovi žalobcu zaplatila na úver sumu vyššiu než na akú by mal vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru nárok. Preto v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má, banka nemohla postúpiť neexistujúcu pohľadávku z úveru inému subjektu a pokiaľ sa tak stalo, je zmluva o postúpení súboru pohľadávok neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

39. Súd ďalej poukazuje aj na to, že z § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V posudzovanej veci však súd nemá preukázanú ani existenciu dohody zmluvných strán v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka o možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľom, keď takáto dohoda nevyplýva ani zo zmluvy o vydaní súkromnej kreditnej karty Visa, ani z predložených všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu, v ktorých je zánik záväzkových vzťahov upravený v článku IV bod 4.3. V bode 4.3.4 je síce upravené právo banky odstúpiť od zmluvy s klientom, ale z iných dôvodov, nie z dôvodu nesplnenia niektorej splátky. Súd ešte pre úplnosť veci uvádza, že vo výpovedi zmluvy zo dňa 13. 01. 2024 právny predchodca žalobcu uvádza, že banka pristupuje k výpovedi zmluvy z dôvodu nesplatenia dlžnej sumy riadne a včas s poukazom na bod 8.1.2. Obchodných podmienok Tatra banky, a.s. pre medzinárodné súkromné kreditné karty, avšak takéto obchodné podmienky žalobca súdu nepredložil a v tomto smere nenavrhol vykonať ani žiadne dokazovanie.

40. Súd tiež pre úplnosť veci uvádza, že ak by aj žalobca súdu preukázal existenciu pohľadávky, dohody zmluvných strán v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka o možnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľom, a zároveň by bol aj oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, ani tak by súd nemohol považovať úver za platne zosplatený, pretože žalobca súdu nepreukázal ani skutočnosť, že výzva pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020 a výpoveď zmluvy zo dňa 13. 01. 2021 boli doručené do sféry dispozície žalovanej tak, aby mala možnosť zoznámiť sa s obsahom predmetných adresovaných právnych úkonov, keď doručenkou a ani iný doklad preukazujúci doručenie uvedených listín do sféry dispozície žalovanej súdu

nepredložil. Len samotné podacie hárky takýmto dôkazom nie sú, keďže podľa predložených podacích hárkov ako aj podľa záhlavia predmetných adresovaných právnych úkonov boli tieto listiny zasielané žalovanej na adresu E. XX, F., ktorá adresa sa však nezhoduje s adresou trvalého pobytu žalovanej uvedenej v zmluve o vydaní súkromnej kreditnej karty Visa, a takáto adresa v zmluve nie je uvedená ani ako adresa pre doručovanie listín. V konaní tak nebolo ani preukázané, že žalovaná mala objektívne možnosť oboznámiť sa s dotknutým prejavom vôle žalobcu, keď dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalobcu, v ktorého záujme je, aby sa určitá ním tvrdená skutočnosť, rozhodná podľa hmotného práva, v konaní preukázala, t. j. aby ju súd uznal za pravdivú. Preto je možné uzavrieť, že aj v prípade, keby žalobca mohol vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru od žalovanej, ani tak by z dôvodu nepreukázania doručenia výzvy pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020 a výpovede zmluvy zo dňa 13. 01. 2021 do sféry dispozície žalovanej súd nemohol vyhodnotiť, že ku dňu podania žaloby bol úver splatný v celom rozsahu.

41. Okrem toho súd poukazuje na to, že účelom právnej úpravy podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je zamedziť „zosplatňovaniu“ záväzkov spotrebiteľov zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky (len pár dní) a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej splátky pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. K uvedenému však musí byť nepochybne spotrebiteľ informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Výzvu veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ako aj žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky podľa § 565 Občianskeho zákonníka je tak nesporne bez najmenších pochybností potrebné považovať za právne úkony, t. j. za prejav vôle konajúcej osoby smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré s takýmto prejavom spájajú uvedené ustanovenia Občianskeho zákonníka. Tieto právne úkony tak pre svoju platnosť vyžadujú v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka určitosť a zrozumiteľnosť. Inak povedané, z prejavu vôle veriteľa podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka musí byť jednoznačne, určito a zrozumiteľne zrejmé naplnenie podmienok/hypotézy týchto právnych noriem. V prípade výzvy veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka by tak malo byť z tohto právneho úkonu veriteľa zrejmé, že spotrebiteľ je v omeškani so zaplatením tej ktorej individualizovanej splátky/splátok, pre ktoré omeškanie v prípade jeho trvania viac ako tri mesiace, bude môcť veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pričom táto výzva sa musí dostať spotrebiteľovi najneskôr 15 dní predtým, ako veriteľ toto právo uplatní. Rovnako tomu je aj v prípade právneho úkonu veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, keďže pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ požiadať o zaplatenie celej pohľadávky len do splatnosti nasledujúcej splátky. Pri zohľadnení podmienok uplatnenia práva veriteľa „zosplatniť“ celú svoju pohľadávku podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uvedené znamená, že veriteľ môže požiadať spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie určitej konkrétnej splátky v období, kedy od omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky uplynula doba troch mesiacov, avšak zároveň len do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po uplynutí doby troch mesiacov omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky. Teda aj z právneho úkonu veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka by malo byť zrejmé naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Len takýto právny výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom a účelom § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka (pozri bližšie rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6CoCsp/14/2023 zo dňa 29. júna 2023). V nadväznosti na uvedené súd poukazuje, že ani z výzvy pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020 a ani z výpovede zmluvy zo dňa 13. 01. 2021, ktorou právny predchodca pristúpil k mimoriadnemu zosplatneniu úveru, nevyplýva, pre ktorú splátku právny predchodca žalobcu jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh. Možno preto konštatovať, že uvedené právne úkony právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nemožno považovať ani z dôvodu ich neurčitosti a nezrozumiteľnosti za platné právne úkony (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktoré mohli viesť k účinkom zosplatnenia dotknutého spotrebiteľského úveru a k naplneniu podmienok pre platnosť postúpenia žalovanej pohľadávky podľa ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd v tejto súvislosti poukazuje, že k rovnakému záveru dospel aj Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25. 01. 2024, v ktorom uviedol, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.

42. Súd súčasne poukazuje aj skutočnosť, že nakoľko v danom prípade je nepochybné a nesporné, že úverový vzťah vznikol medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu, ktorý je bankou, je v danom prípade nevyhnutné aplikovať § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zákon o bankách jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť, a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Z uvedeného je tak zrejmý reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (zákonnými podmienkami) platného postúpenia pohľadávky z úveru je preukázateľné (doručenie) zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8, vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27. 10. 2021, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 2/2022 pod R 6). Zároveň je potrebné poukázať na to, že obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo i len časti svojho záväzku (pozri napr. bližšie rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31. 03. 2022, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/75/2020 zo dňa 27. 10. 2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/2/2024 zo dňa 30. 05. 2024, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/42/2023 zo dňa 30. 04. 2024, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/24/2022 zo dňa 28. 06. 2023, rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoCsp/36/2020 zo dňa 13. mája 2021 a 15CoCsp/23/2023 zo dňa 19. júla 2023). V danom prípade však súd konštatuje, že žalobca súdu nepreukázal (a ani netvrdil), že právny predchodca žalobcu žalovanej doručoval takúto výlučnú a samostatnú výzvu, vyhotovenú v zmysle § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách. Z obsahu výpovede zmluvy zo dňa 13. 01. 2021 síce sekundárne vyplýva, že žalovaná nesplácala úver riadne a včas, avšak primárne je predmetom tejto listiny oznámenie o zosplatnení úveru, keď právny predchodca touto listinou oznámil žalovanej, že pristupuje k výpovedi zmluvy s účinnosťou odo dňa doručenia tohto listu z dôvodu nesplatenia dlžnej sumy riadne a včas. Skrz spotrebiteľský charakter dojednanej zmluvy o úvere tak nemožno prisvedčiť výpovedi zmluvy aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Takýto charakter nemožno prisvedčiť ani výzve pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020, keď podľa obsahu ju súd považuje za výzvu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a nie za samostatnú a osobitnú výzvu, vyhotovenú právnym predchodcom žalobcu v zmysle § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/21/2023 zo dňa 10. 10. 2023, v zmysle ktorého z právnej úpravy ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj vychádzajúc z teleologického výkladu tohto zákonného ustanovenia, sledujúc účel a zmysel tejto právnej úpravy, vyplýva, že pred samotným postúpením pohľadávky banky na iný subjekt zákonná úprava vyžaduje osobitnú a samostatnú výzvu banky, v ktorej banka v relevantnej časovej súvislosti pred samostatným uskutočnením postúpenia pohľadávky klienta na iný subjekt vyzve tohto klienta na eventuálne zaplatenie a splnenie si zameškaného záväzku voči banke s upozornením, že v súlade s dikciou ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, pokiaľ aj napriek písomnej výzve banky zostane naďalej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti peňažného záväzku voči banke, môže banka využiť svoje oprávnenie a svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť aj inému subjektu aj bez súhlasu klienta. Práve

s prihladením na sledovaný účel a cieľ tejto právnej úpravy – a to poskytnúť ochranu klientom banky v tom zmysle, že po upozornení na možnosť postúpenia pohľadávky aj bez súhlasu klienta na iný subjekt a na základe vyčíslenia konkrétnej výšky pohľadávky, má klient reálnu možnosť účinne zabrániť postúpeniu pohľadávky a to tým, že svoj dlh voči banke dodatočne uhradí. Klientovi banky sa uvedeným spôsobom poskytuje dostatočný informačný a časový priestor na to, aby mohol predísť, resp. zvrátiť tak závažný právny následok, akým je postúpenie pohľadávky bankového subjektu na nebankový subjekt. Uvedený výklad zodpovedá okrem iného aj označeniu 14. časti zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, OCHRANA KLIENTOV A BANKOVÉ TAJOMSTVO. Práve takouto formou je ochrana klientov účinne, nielen fiktívne, zabezpečená.

43. Zároveň súd pre úplnosť veci poukazuje na to, že výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách musí byť kvalifikovaná. Zákon síce nestanovuje žiadne osobitné obsahové náležitosti na túto výzvu, avšak z obsahu a zmyslu tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že nestačí akákoľvek výzva banky na zaplatenie, ale touto výzvou musí banka nielen vyzvať dlžníka na zaplatenie dlžnej sumy s uvedením lehoty 90 dní, ale ho aj upozorniť, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný subjekt, a to aj nebankový, bez jeho súhlasu (pozri bližšie napr. rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoCsp/23/2023 zo dňa 19. 07. 2023, sp. zn. 15CoCsp/36/2023 zo dňa 18. 10. 2023). Z obsahu výpovede zmluvy zo dňa 13. 01. 2023 ako aj z obsahu výzvy pred mimoriadnou splatnosťou zo dňa 19. 11. 2020 je zrejmé, že tieto upozornenie, že po márnom uplynutí tejto lehoty bude banka oprávnená postúpiť pohľadávku na iný subjekt, a to aj nebankový, neobsahujú.

44. Súd tak s poukazom na vyššie uvedené dôvody nemá inú možnosť ako konštatovať, že postupovaná pohľadávka neexistovala, navyše ak by aj existovala, tak úver v čase postúpenia pohľadávky nebol platne zosplatnený, ani nebolo preukázané, že by bol po končení termínu splatnosti, a preto v prejednávanej veci išlo o postúpenie v rozpore s § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s § 92 ods. 8 zákona o bankách a teda sa jedná o absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Keďže sa jedná o absolútnu neplatnosť, t.j. o úkon vykonaný v rozpore s kogentnou zákonnou úpravou, nenastali jeho účinky a preto žalobca aj z tohto dôvodu nepreukázal existenciu aktívnej vecnej legitímácie v konaní, pričom preukázanie aktívnej vecnej legitímácie je základným predpokladom úspechu žalobcu v konaní (pozri bližšie rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 43CoCsp/2/2022 zo dňa 24. 02. 2017).

45. Súd tak z vyššie uvedených dôvodov pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalobu voči žalovanej zamietol (I. výrok).

46. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP (II. výrok). V konaní mala žalovaná úspech v celom rozsahu. Z uvedeného dôvodu vznikol žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Nakoľko však žalovanej doteraz preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, súd v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodol tak, že jej náhradu trov konania nepriznal (súd v tomto smere odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26. 10. 2016, sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28. 02. 2018). Súd zároveň pre úplnosť uvádza, že o výške trov konania žalovanej nebude už rozhodovať samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolyvanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolyvanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolyvanie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nespĺní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.